

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA INFRASTRUKTURO

Langusova ulica 4, 1535 Ljubljana

T: 01 478 80 00
F: 01 478 81 39
E: gp.mzip@gov.si
www.mzip.gov.si

Številka: 007-417/2013/71-00831271

Ljubljana, 14. 7. 2015

EVA: 2014-2430-0004

GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE
Gp.gs@gov.si

ZADEVA: Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o železniškem prometu - predlog za obravnavo

1. Predlog sklepov vlade:

Na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 - uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 - ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 - ZDU-1G in 65/14) je Vlada Republike Slovenije na seji dne .....sprejela naslednji sklep:

1. Vlada Republike Slovenije je določila besedilo Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o železniškem prometu ter ga pošlje v obravnavo in sprejetje Državnemu zboru Republike Slovenije po rednem postopku.
2. Vlada Republike Slovenije predlaga Državnemu zboru, da Zakonodajno-pravna služba Državnega zbora pripravi uradno prečiščeno besedilo zakona na podlagi drugega odstavka 153. člena Poslovnika Državnega zbora.

Mag. Darko Krašovec
GENERALNI SEKRETAR

Prilogi:

- predloga sklepa vlade
- predlog zakona
- predlog podzakonskega akta

Sklep prejmejo:

- ministrstva in vladne službe

2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:

3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:
<ul style="list-style-type: none"> – dr. Peter Gašperšič, minister za infrastrukturo, – mag. Darja Kocjan, generalna direktorica Direktorata za infrastrukturo
3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:
<p>Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o železniškem prometu je pripravila delovna skupina, imenovana s sklepom ministra odgovornega za promet, v kateri so sodelovali zunanji strokovnjaki:</p> <ul style="list-style-type: none"> – mag. Benjamin Steinbacher Pušnjak, Javna agencija za železniški promet RS, – mag. Jožef Dajčman, Agencija za komunikacijska omrežja in storitve RS, področje za železniški promet, – mag. Bojan Cene, Inšpektorat RS za infrastrukturo in – Andrej Vidic, Slovenske železnice, d. o. o. <p>S sodelovanjem zunanjih strokovnjakov v delovni skupini niso nastali dodatni stroški za proračun RS.</p>
4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:
<ul style="list-style-type: none"> – dr. Peter Gašperšič, minister za infrastrukturo, – mag. Klemen Grebenšek, državni sekretar, – mag. Klemen Potisek, državni sekretar, – mag. Darja Kocjan, generalna direktorica Direktorata za infrastrukturo, – Irena Jocif Bošnjak, mag. prav., Ministrstvo za infrastrukturo, Pravna služba, – Petra Glažar, Ministrstvo za infrastrukturo, Direktorat za promet, – Boris Živec, Ministrstvo za infrastrukturo, Direktorat za promet in – Igor Prinčič, Ministrstvo za infrastrukturo, Direktorat za promet
5. Kratek povzetek gradiva:
<p>Predlagane spremembe in dopolnitve obstoječega Zakona o železniškem prometu (Uradni list RS, št. 11/11 – uradno prečiščeno besedilo in 63/13) so posledica prenosa Direktive 2012/34/EU v slovenski pravni red. Gradivo odpravlja pomanjkljivosti iz sodbe Sodišča Evropske unije z dne 11. junija 2013 v zadevi C-627/10, očitane Sloveniji v zvezi z neizvajanjem direktiv 91/440/EGS in 2001/14/ES. Slovenija je v odgovoru na sodbo Evropski komisiji obljubila, da bo pomanjkljivosti odpravila v enem letu, vendar tega v celoti še ni storila, je pa to predvideno s tem zakonom.</p> <p>Predlog zakona zajema tudi prenos bistvenih funkcij upravljavca infrastrukture, povezanih z voznim redom, dodeljevanjem vlakovnih poti in zaračunavanjem uporabnine, z Javne agencije za železniški promet na upravljavca javne železniške infrastrukture, podjetje SŽ – Infrastruktura, d. o. o.</p> <p>Določeno je, da zakon ne velja za proge, ki so funkcionalno ločene od preostalega železniškega omrežja in so predvidene samo za opravljanje lokalnega, mestnega ali primestnega potniškega prometa, ter tudi ne za prevoznike, ki izvajajo dejavnost samo na teh omrežjih, pa tudi ne za zasebno železniško infrastrukturo in vozila, ki jih uporablja izključno njen lastnik za lastni prevoz blaga.</p> <p>Ustrezno so dopolnjene in popravljene obstoječe opredelitve izrazov. Na novo so dodane opredelitve izrazov: čezmejni sporazum, mestni ali primestni promet, nadomestna proga, objekti za izvajanje železniških storitev, okvirna pogodba, prevoznik Evropske unije in upravljavec objekta za izvajanje železniških storitev.</p> <p>Dodano je novo poglavje Neodvisnost upravljanja, ki določa neodvisnost prevoznikov in upravljavcev infrastrukture, ki so v neposredni ali posredni lasti ali pod nadzorom države.</p> <p>Skladno s Prilogo I Direktive 2012/34/EU se usklajuje seznam sestavnih delov javne železniške infrastrukture.</p> <p>Za pogodbo za izvajanje obvezne gospodarske javne službe vzdrževanja javne železniške infrastrukture in vodenja prometa na njej je določeno, da mora vsebovati vse elemente, kot jih določa Priloga V Direktive 2012/34/EU. Skladno s to direktivo se je treba o pogojih pogodbe in strukturi plačil dogovoriti za celotno petletno pogodbeno obdobje. Za gospodarjenje z javno železniško infrastrukturo je treba smiselno uporabljati določbe predpisov o ravnanju s stvarnim premoženjem države o načelih ravnanja s stvarnim premoženjem in postopkih ravnanja s tem premoženjem.</p> <p>Po novem mora upravljavec zaradi zagotavljanja varnosti opravljati nadzor nad vsemi in ne zgolj nad investicijskimi deli na javni železniški infrastrukturi. Opredeljeno je, da mora pred sprejetjem poslovnega načrta vsem morebitnim zainteresiranim subjektom omogočiti dostop do ustreznih informacij o njegovi vsebini ter jim omogočiti, da dajo svoje mnenje. Prav tako mora upravljavec pogodbo o gospodarjenju z javno železniško infrastrukturo še kot osnutek javno objaviti, javno pa mora objaviti tudi sklenjeno pogodbo.</p>

Določeno je tudi, da mora Republika Slovenija zagotoviti, da izkaz uspeha upravljavca infrastrukture pod normalnimi pogoji poslovanja in v primernem obdobju, ki ni daljše od petih let, vsaj uravnoteži njegove prihodke iz uporabnine, presežkov iz drugih komercialnih dejavnosti, nepovratnih prihodkov iz zasebnih virov in proračunskih sredstev, vključno s predplačili države, kadar je to primerno, z odhodki upravljavca za opravljanje njegove dejavnosti.

Opredeljena je strategija razvoja javne železniške infrastrukture kot dokument, ki zajema praktično enako vsebino kot v veljavnem zakonu opredeljen nacionalni program. Določeno je, da na podlagi tega programa ministristvo sprejme letni načrt nadgradenj in vzdrževanja javne železniške infrastrukture.

Določeno je, da prenos dodeljene vlakovne poti na drugega prevoznika ni dovoljen ter da je vsakršno trgovanje z njimi prepovedano, kršitev pa pomeni izključitev iz nadaljnega dodeljevanja vlakovnih poti. Opredeljen je elektronski postopek od vložitve vloge do dodelitve vlakovnih poti, ki se po novem izvaja s pomočjo spletnega programa upravljavca. Za vlogo vlagatelj ne plača upravne takse.

Črtano je določilo, da morajo biti stroški vzdrževanja javne železniške infrastrukture in vodenja prometa kriti z uporabnino, saj je ta skladno z Direktivo 2012/34/EU namenjena delovanju upravljavca.

Dostop do infrastrukture je dopolnjen z določili o pravici dostopa na nediskriminatoren način do pristanišč in vseh objektov za izvajanje železniških storitev skladno s Prilogo II Direktive 2012/34/EU, ki natančno opredeljuje storitve, ki jih je treba zagotoviti prevoznikom.

Na novo je opredeljena možnost, da regulatorni organ zaprosi za dodatne informacije zaradi proučitve možne omejitve dostopa do infrastrukture, določeno je tudi, da mora regulatorni organ sprejeti odločitev v šestih tednih od prejema vseh potrebnih informacij.

Odgovornost za vodenje podatkov o dajatvah, ki se nanašajo na izvajanje storitve prevoza potnikov, je prenesena z Direkcije za vodenje investicij v javno železniško infrastrukturo na ministristvo.

Na novo je določen nediskriminatoren dostop do objektov za izvajanje železniških storitev, ki so opredeljene v Prilogi II Direktive 2012/34/EU. Določena je tudi obveznost vodenja računov, vključno z bilancami in izkazom uspeha za vse objekte za izvajanje železniških storitev.

Določeno je, da mora biti uporabnina nediskriminatorska za vse prevoznike in enakovredna za enakovredne prevozne storitve. Uporabnina za minimalni paket dostopa do infrastrukture, ki povezuje objekte iz Priloge II Direktive 2012/34/EU, mora biti enaka neposrednim stroškom vožnje vlaka. Določeni so možni pribitki k uporabnini, ki so lahko dodani zaradi: preobremenjenosti infrastrukture, vpliva na okolje, posebnih investicijskih projektov, diferenciacije za spodbude opremljanja vozil z ETCS ter zaradi diferenciacije storitev, opredeljenih v Prilogi VI Direktive 2012/34/EU. Določeno je zaračunavanje dajatve za rezervacijo vlakovnih poti in neuporabljene vlakovne poti.

Določeno je, da izdelavo voznega reda in dodeljevanje vlakovnih poti, zaračunavanje in pobiranje uporabnine izvaja upravljavec javne železniške infrastrukture, to je podjetje Slovenske železnice – Infrastruktura, d. o. o., ki mora zagotoviti ustrezno neodvisnost od drugih družb in obvladujoče družbe Slovenske železnice, d. o. o.

Vlada Republike Slovenije z uredbo predpiše režim učinkovitosti, ki mora ob upoštevanju varnosti, vzdrževanja in izboljšanja kakovosti infrastrukturnih storitev upravljavcu zagotoviti spodbude za zniževanje stroškov zagotavljanja infrastrukture. Prevoznikom in upravljavcu pa se na podlagi režima učinkovitosti določijo spodbude in nagrade, ki jih lahko prejmejo, če zmanjšajo motnje v prometu ali izboljšajo delovanje infrastrukture ali če zagotovijo boljše izvedbo vlakovnih poti od načrtovane. Določijo se tudi pogodbene kazni za vsa ravnanja, ki motijo delovanje omrežja, in denarna nadomestila, ki jih prejmejo prevozniki, ki imajo motnje.

Na novo sta opredeljena izraza čezmejni sporazuma v železniškem prometu in obveznost posvetovanja z Evropsko komisijo v postopku sklepanja novega ali spreminjanja obstoječega sporazuma.

Na novo so opredeljene informacije in obveznost njihovega zbiranja ter njihovo pošiljanje Evropski komisiji zaradi spremljanja razvoja trga železniških storitev.

Dopolnjen in prilagojen je člen, ki se nanaša na licenco in izpolnjevanje pogojev za njeno pridobitev. Prevozniku, ki ima sedež v RS in izpolnjuje predpisane pogoje, licenco izda ali podaljša agencija. Natančno so opredeljeni tudi pogoji, ki jih mora izpolnjevati vlagatelj oziroma prosilec. Agencija mora postopke za izdajo licence javno objaviti. O vlogi za izdajo licence mora odločiti najpozneje v treh mesecih od popolnosti vloge, odločitev pa mora ustrezno utemeljiti. Zoper odločitev agencije se vlagatelj ne more pritožiti, lahko pa sproži upravni spor. V RS veljajo tudi licence, ki jih izdajo licenčni organi držav članic EU. Licenca velja toliko časa, dokler prevoznik izpolnjuje predpisane pogoje. Agencija lahko pod določenimi pogoji prevozniku licenco začasno odvzame, prekliče njeno veljavnost ali izda novo licenco oziroma podaljša njeno veljavnost, o tem pa mora nemudoma obvestiti Evropsko železniško agencijo.

Črtano je določilo, da vlada predpiše način ugotavljanja izpolnjevanja pogojev za podelitev varnostnega spričevala in varnostnega pooblastila ter postopek za njuno izdajo, saj to določajo Uredba Komisije (EU) št. 1169/2010 z dne 10. decembra 2010 o skupni varnostni metodi ocenjevanja skladnosti z zahtevami za pridobitev železniškega varnostnega pooblastila (UL L št. 327 z dne 11.12.2010, str.13), Uredba Komisije (EU) št. 1158/2010 z dne 9. decembra 2010 o skupni varnostni metodi ocenjevanja skladnosti z zahtevami za pridobitev železniških varnostnih spričeval (UL L št. 326 z dne 10.12.2010, str. 11) in Uredba Komisije (ES) št. 653/2007 z dne 13. junija 2007 o uporabi enotne evropske oblike za varnostna

spričevala in dokumentacijo za vloge v skladu s členom 10 Direktive 2004/49/ES Evropskega parlamenta in Sveta in o veljavnosti varnostnih spričeval, izdanih na podlagi Direktive 2001/14/ES Evropskega parlamenta in Sveta (UL L št. 153 z dne 14.6.2007, str. 9). Zoper odločitev agencije o varnostnem spričevalu in varnostnem pooblastilu pritožba ni dovoljena, dopusten pa je upravni spor.

Zaradi večje preglednosti sta spremenjena člena, ki se nanašata na regulatorni organ in njegove naloge, čeprav je večina vsebine zajeta že v obstoječem zakonu. Dodane so nekatere nove naloge, zahtevana pa je tudi organizacijska, funkcionalna, pravna in finančna neodvisnost AKOS-a, tako zaposlenih kot vodstva, od upravljavca in prevoznikov. Akti regulatornega organa se morajo javno objaviti na njegovi spletni strani.

Enako velja tudi za vsebino, ki se nanaša na Javno agencijo za železniški promet in njene naloge. AŽP izvaja naloge varnostnega, ocenjevalnega in licenčnega organa. Določena je tudi neodvisnost zaposlenih v teh organih. Opredeljeno je sodelovanje agencije z varnostnimi, certifikacijskimi, licenčnimi in ocenjevalnimi organi drugih držav članic Evropske unije zaradi uskladitve njihovih meril odločanja z merili v Evropski uniji in z Evropsko železniško agencijo.

V prehodnih določbah so opredeljeni popravki kazenskih določb, rok za uskladitev podzakonskih predpisov, določila v zvezi z zemljišči in statusom javnega dobra ter začetek veljavnosti zakona.

Vneseni so tudi določeni nomotehnični popravki, predvsem oštevilčenje in preštevilčenje odstavkov, alinej in točk ter sklici, kar pa ne vpliva na vsebino obstoječega zakona.

6. Presoja posledic za:

a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	NE
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	DA
c)	administrativne posledice	DA
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	NE
e)	socialno področje	NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja:	
	– nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja	
	– razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna	DA
	– razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij	

7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR:

Gradivo nima finančnih posledic.

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu

	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) odhodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) obveznosti za druga javnofinančna sredstva				

II. Finančne posledice za državni proračun**II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:**

Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				

II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:

Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				

II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:

Novi prihodki	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ		

OBRAZLOŽITEV:

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu

II. Finančne posledice za državni proračun

II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:

II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:

II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:

7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR:

Predlog sprememb in dopolnitev ZZelP zaradi prenosa Direktive 34/2012/EU ne prinaša novih oziroma dodatnih finančnih posledic za proračun in ne vpliva na sprejet Zbirni kadrovski načrt oseb javnega prava.

Obstoječa finančna sredstva in kadri, ki morajo biti skladno z zakonodajo EU notranje organizacijsko ločeni, so zagotovljeni za izvajanje nalog ocenjevalnega organa (naloge bo izvajala Javna agencija za železniški promet) in za izvajanje nalog, povezanih z izdelavo voznega reda omrežja (naloge bo izvajal upravljavec javne železniške infrastrukture, podjetje SŽ - Infrastruktura, d. o. o.).

Predlog zakona predvideva prenos nalog, povezanih z uporabnino in dodeljevanjem vlakovnih poti, skupaj z izdelavo voznega reda omrežja z AŽP na infrastrukturnega upravljavca.

AŽP bo kadre, povezane z dodeljevanjem vlakovnih poti in uporabnino, prestrukturirala in usposobila za izvajanje nalog ocenjevalnega organa skladno z Uredbo Komisije (EU) št. 402/2013 z dne 30. aprila 2013 o skupni varnostni metodi za ovrednotenje in oceno tveganja ter o razveljavitvi Uredbe (ES) št. 352/2009, s čimer bo izpolnila temeljno zahtevo po zagotavljanju dokazljive notranje neodvisnosti izvajalcev.

Zakon uvaja nove naloge, povezane s prenosom Direktive 2012/34/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. novembra 2012 o vzpostavitvi enotnega evropskega železniškega območja na področju izvajanja nalog, povezanih z nalogami licenčnega organa. Nove naloge so povezane z izvajanjem dodatnih nalog v zvezi z izdajanjem začasnih licenc, organizacijo stalnega nadzora nad izpolnjevanjem pogojev za licenco, z uresničevanjem priporočil regulatornega organa, ki lahko vplivajo na konkurenco na trgu storitev v železniškem prometu in udeležanjem priporočil varnostnega organa, ki imajo lahko bistveni vpliv na varnost železniškega prometa. Za izvajanje dodatnih nalog licenčnega organa je treba zagotoviti dodatno eno osebo.

Zaradi izvajanja določil, kot jih predvideva Uredba 1077/2012 o skupni varnostni metodi za nadzor, ki ga izvajajo nacionalni varnostni organi po izdaji varnostnega spričevala ali varnostnega pooblastila, je treba AŽP zagotoviti možnost nadzora nad izvajanjem sistema varnega upravljanja upravljavca in prevoznikov. Za izvajanje teh nalog AŽP potrebuje dodatno šest delavcev, in sicer za:

- strukturni podsistem energija
- strukturni podsistem infrastruktura
- strukturni podsistem nadzor, vodenje in signalizacija ob progi
- strukturni podsistem nadzor, vodenje in signalizacija na vozilu
- strukturni podsistem tirna vozila
- operativno področje vodenje in upravljanje prometa
- operativno področje vzdrževanje
- operativni področji TAP (telematske aplikacije za potniški promet) in TAF (telematske aplikacije za tovorni promet).

Zaradi prenosa nalog, povezanih z izdelavo voznega reda iz AŽP na upravljavca in notranjim kadrovskim prestrukturiranjem na področju izvajanja nalog ocenjevalnega organa, se lahko zagotovljena finančna sredstva ob racionalni uporabi vseh finančnih in kadrovskih virov delno racionalno porabijo za zaposlitev dodatnih sedmih ljudi, ki so potrebni za opravljanje dodatnih nalog, povezanih z izvajanjem nadzora nad sistemi varnega upravljanja prevoznikov in upravljavcev ter licencami prevoznikov.

8. Predstavitev sodelovanja javnosti:

Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:

DA

Datum objave: 20. 3. 2015

V razpravo so bili vključeni:

predstavniki strokovne javnosti, ki so sodelovali že v delovni skupini, ki je pripravila predlog zakona, občine in združenja občin niso bili vključeni, saj se gradivo ne nanaša na njihovo področje dela.

Upoštevani so bili:

- v celoti,
- večinoma,
- delno,
- niso bili upoštevani.

Bistvena mnenja, predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani, ter razlogi za neupoštevanje: /

Poročilo je bilo dano .....

9. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:	DA
10. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:	DA
<p>Dr. Peter Gašperšič MINISTER</p> 	

PRILOGA:

Predlog sklepa Vlade

Na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 - uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 - ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 - ZDU-1G in 65/14) je Vlada Republike Slovenije na seji dne .....sprejela naslednji sklep:

1. Vlada Republike Slovenije je določila besedilo Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o železniškem prometu ter ga pošlje v obravnavo in sprejetje Državnemu zboru Republike Slovenije po rednem postopku.
2. Vlada Republike Slovenije predlaga Državnemu zboru, da Zakonodajno-pravna služba Državnega zbora pripravi uradno prečiščeno besedilo zakona na podlagi drugega odstavka 153. člena Poslovnika Državnega zbora.

**Mag. Darko Krašovec
GENERALNI SEKRETAR**